

Klistring av ullgarn

I kapitlet **Garnets klistring och limning** beskriver Anna Henriksson i Lärobok i vävning, 1948, först och främst klistring av lingarn. Hon beskriver hur man behandlar en färdiguppsatt väv, men skriver att det bästa är att utföra behandlingen med klister medan garnet är i härvor.

Klistring av en varp då den redan är i vävstolen ”med tillhjälp av en eller två borstar. Därvid beströks den del av varpen som befann sig mellan skaften och rännings- eller garnbommen.”

Klistring av härvor. ”Härvorna som skola klistras, trädas i varandra med en lös kedjeknut, och utbredas sedan i ett rent trä- eller emaljkarl. Klistret hålles över garnet, som med handen kramas och gnides, tills det är jämnfuktigt överallt. Sedan lösgöres från ganckedjan en härva åt gången, och det överflödiga klistret avlägsnas genom att härvan kramas mellan händerna eller medelst en vridmaskin, avsedd för tvättkläder. Därpå slås härvan väl ut och hänges upp att torka. Under torkningen bör härvan vändas och skakas, så att trådarna uträtas. För att förhindra garnet från att hårdna bör det torkas på en skuggig och lugn plats.”

Så långt klistring av linvarp. Det gör man med ett avkok på linfrö. I de gamla böckerna räknar man ofta med att det är långa bruksvarpar man sätter upp. Därav sättet att länka ihop härvorna. Med bara några enstaka härvor har man dem nog lösa.

Ullgarn

Anna Henriksson: ”Klister för ullgarn. Om det gäller att klistra ullgarn, uppsmältes i vatten för 1 kg garn ca 100 gram snickarlim eller dextrin, inga andra ämnen. Garnet vätes i limvattnet, härvorna rätas ut och torkas som lingarn”.

Mitt klister: Pärlim/snickarlim. 40 g/l vatten löses upp i varmt/kokande vatten. Klistret bör svalna innan det användes.

Jag har klistrat två breda, långa ullvarpar som visade sig inte hålla eftersom garnet var för löst spunnet.

Med en stor pensel strök jag klistret på varpen, både överifrån och underifrån, från solven och bak till varpbommen. (Lägg något under som skyddar golvet från stänk!) Därefter måste det torka innan man börjar väva. Man kan sätta ett märke hur långt bort man klistrat och så väva till det kommit fram till solven. Så klistrar man nästa bit. För mig som har en jättelång vävstol kan jag klistra på kvällen och ha klistrad varp så det räcker nästa dag.

Härvor har jag aldrig klistrat men däremot en smal provvarp på några meter. Då la jag hela varpen i klisterlösningen och såg till att den blev genomdränkt med klister. Kramade ur den och lät den torka medan jag vände den då och då på liknande sätt som beskrivningen av härvorna. Det här var ett tunt entrådigt ullgarn och jag vågade inte chansa att det höll utan klistring. Det gick fint att dra på den. Jag antar att man skulle kunna göra så med en bredare varp uppdelad i smalare flätor.

Anna Henriksson skriver också att man som nödlösning kan använda skummad mjölk. Jag har hört de som försökt och det har fungerat. MEN använd kokad mjölk annars surnar den och lukten är visst nästan omöjlig att få bort!